

Вих. № 125

від «03» червня 2008 р.

Прем'єр-міністру України
Тимошенко Ю. В.

Копія : Голові Ради Федерації
роботодавців України
Бойку Ю.А.

В.О. президента Всеукраїнської
асоціації роботодавців
Биковцю В.М.

Президенту Спілки орендарів та
підприємців України
Хмільовському В.М.

Вельмишановна Юліє Володимирівно!

Конфедерація роботодавців України, користуючись нагодою вітає підписантів Генеральної угоди із завершенням тривалого і складного переговорного процесу з укладення Генеральної угоди на 2008 – 2009 роки (далі - Угода) та розділяє прагнення Уряду щодо підвищення доходів працюючого населення, підвищення оплати праці кваліфікованих працівників.

В той же час, хотіли б звернути Вашу увагу, вельмишановна Юліє Володимирівно, на певні порушення, що мали місце під час переговорного процесу з укладення зазначеної Угоди. Конфедерація роботодавців України та її члени, прагнучи брати участь у переговорному процесі, делегували своїх представників до складу групи повноважних представників Сторони власників та уповноважених ними органів, які об'єдналися для ведення колективних переговорів з укладення Генеральної угоди на новий строк. Відповідне подання від зібрання керівників всеукраїнських об'єднань організацій роботодавців було направлено до Міністерства праці та соціальної політики України 15 лютого 2008 року.

Всупереч положенням ратифікованої Україною Конвенції МОП № 98 про застосування принципів права на організацію і на ведення колективних переговорів, практично всі представники, зазначені у вказаному поданні, були безпідставно проігноровані Міністерством праці та соціальної політики України, що знайшло своє відображення у змінах та доповненнях від 22.02.2008 року до Розпорядження КМУ від 5.09.2006 року № 479-р. Із зазначених у поданні зібрання кандидатур до складу робочої групи від сторони власників було включено тільки представників Всеукраїнської асоціації роботодавців та Української Федерації роботодавців охорони здоров'я, мотивуючи це рішення тим, що зазначені організації, є

учасниками переговорного процесу з укладення Угоди на новий термін з жовтня 2005 року.

Таким чином, представники 13 з 17 зареєстрованих Міністерством юстиції України всеукраїнських об'єднань організацій роботодавців були позбавлені можливості брати участь у переговорному процесу щодо укладання Угоди. Одночасно звертаємо Вашу увагу на те, що серед організацій роботодавців, що містяться у додатку 1 Угоди, є як нелегалізовані Міністерством юстиції України організації роботодавців та їх об'єднання, так і взагалі неіснуючі.

Про непрозорий характер ведення переговорного процесу свідчить відсутність відомостей щодо утворення єдиного представницького органу всеукраїнських об'єднань організацій роботодавців, які діють на національному рівні, для ведення колективних переговорів і укладення угод, в чому вбачається порушення ст. 16 Закону України «Про організації роботодавців».

Також, на превеликий жаль, слід відзначити певні порушення процедури підписання Угоди з боку Кабінету Міністрів України.

Так, згідно тексту Угоди, зокрема, п.п. 1.23-1.27, 1.39 – 1.42, 2.12 – 2-17, 3.17 – 3.33, 4.8 – 4.27, Кабінет Міністрів України вже взяв на себе конкретні зобов'язання, про що свідчить останній абзац розділу Загальних положень даної Угоди. В той же час, відповідно до чинного законодавства Кабінет Міністрів України є колегіальним органом і приймає рішення після обговорення питань на його засіданнях. На сьогоднішній день не відомо, чи розглядалось питання взяття на себе Кабінетом Міністрів України зобов'язань, що випливають з Угоди, на засіданнях Уряду, так як станом на 1.06.2008, тобто через 45 днів з моменту підписання даної угоди, інформація про це на офіційному сайті КМУ відсутня.

Крім зазначених процедурних питань, на нашу думку, текст Угоди на 2008 – 2009 роки містить численні порушення чинного законодавства.

Так, необхідно звернути увагу на підходи, застосовані при підготовці змістовної частини тексту Генеральної угоди, які викликають щонайменше незрозуміння.

Так, з одного боку, підписанти Угоди закладають положення, якими поширюють дію Угоди на всі підприємства, установи, організації незалежно від форми власності, які є обов'язковими для застосування під час укладання угод іншого рівня та колективних договорів як мінімальні гарантії, чим свідомо порушують ст. 9 Закону України «Про колективні договори і угоди», з іншого боку, відсторонюють суб'єктів підприємницької діяльності та громадські об'єднання, на які покладаються конкретні зобов'язання, від участі у формуванні та реалізації соціально-економічної політики. Більш як у 30 положеннях Угоди передбачено, що вони поширюються на всеукраїнські об'єднання профспілок і роботодавців, які є суб'єктами угоди. Необхідно зазначити, що ці положення суперечать Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності», відповідно до якого передбачено прозорість, відкритість та врахування громадської думки у здійсненні регуляторної політики.

Зобов'язання сторони власників, що містяться у п. 1.8.1. щодо забезпечення участі представників первинної профспілкової організації під час внесення змін та доповнень до статутів у частині захисту соціально-економічних та трудових прав

працівників не передбачено ст. 38 Закону України «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності», а також суперечить положенням Господарського кодексу в частині управління підприємством.

Також неузгодженим із ст. 25 Закону України «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності» є положення п. 1.9.1., в якому містяться зобов'язання власників включати представників профспілок до складу комісій з реструктуризації, реорганізації та ліквідації суб'єктів господарювання.

Пункт 1.10 Угоди, що зобов'язує власників створювати умови для участі представників профспілкових організацій відповідного рівня у роботі наглядових рад господарських товариств з правом дорадчого голосу суперечить ст. 46 Закону України «Про господарські товариства», якою передбачено можливість участі профспілок у роботі наглядової ради тільки акціонерного товариства.

Разом із цим, окремі положення Угоди, спрямовані на регулювання діяльності підприємств, у статутному фонді яких більш як 50 відсотків акцій (часток, паїв) належить державі (1.20.1, 1.20.2, 1.25), суперечать статті 44 Господарського кодексу України в частині здійснення самостійного формування підприємством програми діяльності, вільного розпорядження прибутку тощо.

Також просимо звернути Вашу увагу на деякі положення Угоди, які нереально виконати через обтяжливість умов та ризику, які в ній закладені. Так, практично неможливим є реалізація пункту 2.1. розділу II «У сфері оплати праці» щодо забезпечення підвищення рівня середньої заробітної плати в цілому по національній економіці не менш як на 25 % щороку та випереджальне зростання темпів реальної заробітної плати порівняно з темпами зростання реального валового внутрішнього продукту без урахування обсягів виробництва, продуктивності праці та зростання цін на послуги державних монополій та енергоносії.

Положення абзацу 3 п. 2.8. Угоди визначає методика встановлення мінімального розміру тарифної ставки робітника I розряду. При цьому в тексті Угоди присутні поняття і терміни, як-то «вартісна величина прожиткового мінімуму для працездатної особи», «мінімальний галузевий стандарт оплати праці працівників», які не передбачені чинним законодавством і, відповідно, виконання цього пункту, незважаючи на його важливість для вітчизняної економіки, є сумнівним. Натомість, такі фактори як «умови економічного розвитку», «рівень продуктивності й бажаність досягнення та підтримання високого рівня зайнятості», передбачені ст. 3 Конвенції МОП N 131 про встановлення мінімальної заробітної плати з особливим урахуванням країн, що розвиваються, при визначенні ставки робітника I-го розряду до уваги, на жаль, не беруться.

При цьому, варто звернути увагу і на відсутність чітких зобов'язань з боку Уряду зі стабілізації цін на енергоносії, послуги державних монополій, житлово-комунальні тарифи та завчасне інформування соціальних партнерів про їх обґрунтовану зміну. Це не дозволяє бізнесу планомірно здійснювати свою підприємницьку діяльність, планувати видатки на збільшення заробітної плати та соціальні виплати.

Враховуючи те, що жодним з додатків чи положенням Угоди не передбачено процедури внесення змін та доповнень до її тексту, Конфедерація роботодавців

України на виконання статей 15 та 16 Закону України «Про організації роботодавців» звертається до Вас, вельмишановна Юліє Володимирівно, з проханням:

- ◆ ініціювати процес внесення змін до укладеної Угоди з метою приведення її норм та положень у відповідність до чинного законодавства;
- ◆ дати доручення Міністерству юстиції України, Державному комітету України з питань регуляторної політики та підприємництва здійснити перевірку положень Угоди на їх відповідність чинному законодавству та можливого впливу на регуляторне середовище в державі;
- ◆ залучити представників Конфедерації роботодавців України та інших всеукраїнських об'єднання організацій роботодавців до вказаного процесу.

В той же час, розуміючи важливість та актуальність заходів, що вживаються очолюваним Вами, вельмишановна Юліє Володимирівно, Урядом щодо підвищення добробуту населення та розвитку економіки України, Конфедерація роботодавців України готова до конструктивної співпраці над приведенням тексту підписаної Генеральної Угоди на 2008 – 2009 роки у відповідність до чинного законодавства, вбачаючи в ній дієвий та ефективний інструмент збільшення оплати праці кваліфікованих працівників та підвищення конкурентоспроможності вітчизняного бізнесу.

З повагою,

Виконавчий Віце-президент
Конфедерації роботодавців України

О. Мірошніченко